Jest dle rakouského práva dovolena a platna spekulativní smlouva o pojištění na život, na níž pojištěnec, třetí osobou ze spekulačních ohledů nastrčený, žádného zájmu nemá?

Peněžník A. přiměl dělníka B., by se pojistil na svůj život u Nizozemské pojišťovací společnosti C. na značný obnos.

A. se zavázal vůči B., že premie sám bude platiti, při čemž B. svolil, že nikoliv jemu, nýbrž A-ovi pojištěný obnos připadne. Takových smluv uzavřel A. více. Jakmile společnost se o tom dozvěděla, odepřela přijetí premií, které jí A. poštou zaslal, načež B. k podnětu A-ově vznesl na společnost C. žalobu na určení, že pojišťovací smlouva po právu trvá. Společnost C. hájila se předneseným různých námitek, hlavně však tím, že smlouva je neplatna, poněvadž A. jest jen osobou nastrčenou, která nemá na trvání smlouvy žádného zájmu.

Všechny tři instance rozhodly ve prospěch žalobce, třetí připojila pak ve směru zde vytknutém tyto

důvody:

Jest sice pravda, že dle názoru v literatuře hájeného ku platnosti pojišťovací smlouvy pro případ úmrtí třetí osoby vyžaduje se existence majetkoprávního zájmu oprávněného na dalším žití pojištěnce. Platné právo rakouské takového ustanovení však nemá. Jako nepomíjitelný předpis mravní (»als ein zwingendes Moralgebot«) — ve směru tom, že by nedostatek zájmu (interessu) nemravnost (»Unsittlichkeit«) (§ 878. ob. z. obč.) právního jednání měl v zápětí — nelze pokládati zájem pojištěncův. Vysvítá to již z toho, že novější zákonodárství takového zájmu také nežádá, spíše se napořád jen spokojuje s písemným svolením pojištěncovým (srovnej švýcarský zákon o pojišťovací smlouvě ze dne 2. dubna 1908, § 74.; říšskoněmecký zákon z 30. května 1908, § 159.). I rakouský návrh z r. 1911 sněmovně poslanců již předložený se tomuto názoru (§ 131.) připojuje. Kdyby se tedy i působnost našeho právního jednání z toho hlediska posuzovala, že v pravdě jest zde vlastně peněžníkem A. učiněné pojištění na život žalobcův, i pak by slušelo v tom, že tento jako spolusmluvník nastoupil, shledávati jeho písemné svolení k naříkanému jednání. Pak by mu ovšem neplatnost vytýkána býti nemohla. Rozsudek v odpor vzatý není tudíž právním omylem stižen.

(Rozhodnutí nejvyššího soudního dvoru ze dne 30. října 1912, č. j. $\frac{\text{Rv I } 854/12}{1}$.) Flieder.

Objem odškodnění v § 1162. ob. z. obč. uvedeného řídí se dle všeobecných předpisů o náhradě škody (§§ 1323., 1324., 1331. a 1332. cit. z.) a nikoliv dle ustanovení § 1155. zák. téhož.

Továrník A., který, mimochodem řečeno, přišel o život při honbě na bůvoly v africkém Sudánu, krátce před svou smrtí ob-